

Số: 12255/BGTVT-VT

V/v: Báo cáo 03 năm thực hiện
Luật Hợp tác xã 2012.

Hà Nội, ngày 18 tháng 10 năm 2016

Kính gửi: Bộ Kế hoạch và Đầu tư

Thực hiện Công văn số 7348/BKHĐT-HTX ngày 12 tháng 9 năm 2016 của Bộ Kế hoạch và Đầu tư về việc báo cáo 03 năm thực hiện Luật Hợp tác xã 2012, Bộ Giao thông vận tải báo cáo tình hình thực hiện như sau:

I. Tình hình phát triển Hợp tác xã kể từ khi Luật Hợp tác xã kể từ khi Luật Hợp tác xã có hiệu lực thi hành (01/7/2013 đến ngày 01/7/2016)

1. Đánh giá chung về tình hình phát triển hợp tác xã

a) Tại thời điểm 01/7/2016 theo báo cáo của 58/63 địa phương hiện nay trong lĩnh vực giao thông có 704 hợp tác xã vận tải (HTX), trong đó đang hoạt động 688 HTX, giải thể 6 HTX, ngừng hoạt động 16 HTX, thành lập mới 57 HTX. So với thời điểm 01/7/2013 có 682 hợp tác xã, tăng 6 HTX chiếm tỷ lệ 1%. Trong đó 17 HTX đã chuyển đổi sang loại hình tổ chức khác, nguyên nhân do hợp tác xã hoạt động kém hiệu quả.

b) Về thành viên của hợp tác xã: Tại thời điểm 01/7/2016 tổng số thành viên của hợp tác xã là 26.655 người, tăng 7.965 người so với thời điểm 01/7/2013 chiếm tỷ lệ 23%; trong đó số lượng thành viên mới tham gia vào HTX 7.290 người; số lao động làm việc trong khu vực HTX tại thời điểm 01/7/2016 là 27.796 tăng 8.028 người so với thời điểm 01/7/2013, chiếm tỷ lệ 22%.

c) Hiệu quả hoạt động của HTX:

- Doanh thu bình quân một HTX tính đến thời điểm 01/7/2016: 542 triệu đồng/năm tăng 89 triệu đồng/năm so với thời điểm 01/7/2013. Lãi bình quân một HTX tính đến thời điểm 01/7/2016: 23,39 triệu/năm tăng 10,29 triệu đồng so với thời điểm 01/7/2013.

- Thu nhập bình quân của lao động thường xuyên trong HTX là 49 triệu đồng/năm tính đến thời điểm 01/7/2016 tăng 10 triệu đồng/năm so với thời điểm 01/7/2013.

d) Số lượng cán bộ quản lý HTX 1.757 người, trong đó số lượng cán bộ quản lý đạt trình độ đại học 683 người; sơ, trung cấp 852 người.

2. Đánh giá kết quả phát triển HTX Giao thông vận tải

a) Đánh giá kết quả phát triển hợp tác xã kinh doanh vận tải đường bộ:

Hiện nay, tại các tỉnh thành phố trên cả nước đều có HTX kinh doanh vận tải đường bộ; nhiều tỉnh, thành phố có số lượng HTX vận tải lớn như: Hà Nội, Hải Phòng, Đà Nẵng, Cần Thơ, Nam Định, Thanh Hóa, Đăk Lăk, Bình Dương, Gia Lai, Đồng Nai, Lâm Đồng... Các HTX tại các tỉnh, thành phố đã mạnh dạn đầu tư phương tiện, đổi mới chất lượng dịch vụ để nâng cao hiệu quả sản xuất và góp phần tích cực đáp ứng nhu cầu đi lại và vận chuyển hàng hóa của nhân dân, góp phần tích cực trong việc phát triển kinh tế - xã hội địa phương.

Ngoài ra việc thành lập các HTX mới theo Luật HTX 2012 đã khẳng định nhận thức của người dân về kinh tế tập thể được thể hiện trên cơ sở tự nguyện, tự chịu trách nhiệm và cùng có lợi, quản lý dân chủ bình đẳng.

Tuy nhiên bên cạnh các HTX kinh doanh vận tải đường bộ với số lượng phương tiện lớn, quy mô tổ chức bài bản, khoa học, công tác điều hành tập trung, xây dựng và duy trì thương hiệu vận tải như HTX vận tải xe khách liên tỉnh Thông Nhất, HTX vận tải số 9 (TP. HCM); HTX vận tải Quyết Thắng (Đăk Lăk); HTX vận tải ô tô số 1 Đà Nẵng; HTX dịch vụ vận tải hành khách Nghệ An, HTX vận tải Hợp Lực (Thanh Hóa); HTX vận tải taxi Nội Bài (Hà Nội); HTX vận tải Đường bộ Hải Phòng; HTX vận tải Lâm Hà (Lâm Đồng)... thì vẫn còn tồn tại nhiều HTX hoạt động trên danh nghĩa nhưng thực chất chỉ là các nhân đứng lên thành lập các dịch vụ thủ tục giấy tờ cho các hộ cá thể có phương tiện, có nhu cầu kinh doanh vận tải, phương tiện như thế nào, hoạt động kinh doanh ra sao, nhân lực điều hành hoàn toàn do cá nhân thuê mượn, huy động dẫn đến trong quá trình hoạt động kinh doanh vận tải xảy ra vấn đề gì hợp tác không hay biết và không có trách nhiệm hoặc có những HTX không có tài sản chung, tiếng nói chung, tổ chức hoạt động vận tải chưa bài bản, phương pháp quản lý thủ công, công tác điều hành đơn giản, khả năng chuyên môn của cán bộ quản lý và điều hành nhìn chung rất yếu kém, hiệu quả kinh doanh thấp.

Đây chính là nguyên nhân khiến phần lớn các HTX vẫn mang tiếng là làm ăn nhỏ lẻ, phân tán, đầu tư phương tiện rất chậm, không tiếp cận được cách thức quản lý hiện đại, tiên tiến, thường không tập trung xây dựng thương hiệu, hoạt động chủ yếu dựa vào một số lượng nhỏ khách hàng quen thuộc hoặc các đầu mối hàng hóa nhỏ lẻ có tính mùa vụ.

b) Đánh giá kết quả phát triển hợp tác xã kinh doanh vận tải lĩnh vực hàng hải:

Một số HTX chưa chuyển đổi sang hoạt động theo Luật Hợp tác xã 2012 và vẫn thực hiện theo mô hình HTX trước năm 2012 nên cơ chế hình thành, quản lý vẫn theo mô hình bao cấp, hoạt động còn chưa chặt chẽ, việc thực hiện các quy định của Luật Hợp tác xã và các quy định về kinh doanh vận tải còn nhiều tồn tại nên hiện nay chủ yếu các HTX đang thực hiện dịch vụ cho xã viên.

Hoạt động sản xuất kinh doanh còn ở quy mô nhỏ, vừa làm vừa tìm kiếm thị trường, thiếu định hướng hoạt động mở rộng hoạt động sản xuất của hợp tác xã; quy mô HTX chỉ có từ (7 - 10 thành viên/HTX).

Nhân sự của HTX còn yếu, chưa được đào tạo bài bản, cán bộ quản lý hoạt động kinh doanh vận tải chưa có kinh nghiệm và được đào tạo nâng cao trình độ nên việc quản lý không hiệu quả.

c) Đánh giá kết quả phát triển hợp tác xã kinh doanh vận tải đường thủy nội địa:

Hiện nay, về lĩnh vực vận tải đường thủy nội địa đa số các HTX hoạt động theo loại hình dịch vụ hỗ trợ, chủ yếu là hiệu quả kinh doanh dịch vụ của thành viên. Phần lớn các HTX trong lĩnh vực vận tải đường thủy nội địa hoạt động ổn định, mở rộng luồng tuyến, các chi nhánh, trạm ở một số tỉnh, thành trong khu vực. Tuy nhiên, cũng còn những khó khăn do cạnh tranh thị trường nhưng nhìn chung các HTX vẫn duy trì được hoạt động, hiệu quả kinh doanh dịch vụ của HTX và thành viên từng bước được nâng lên, nhất là các HTX vận chuyển hành khách loại hình bến khách ngang sông. Nhiều thành viên HTX đã đầu tư vốn mua sắm mới phương tiện, nâng chất lượng dịch vụ phục vụ khách hàng có chiều hướng phát triển tích cực. Tuy nhiên, do một số điều kiện khách quan tác động nên một số đơn vị kinh doanh vận tải đường thủy nội địa đang gặp nhiều khó khăn ... Về chủ quan, do biện pháp quản lý, điều hành của một số HTX còn yếu, nên việc kinh doanh đạt hiệu quả chưa cao.

II. Tình hình triển khai Luật Hợp tác xã năm 2012

1. Tình hình xây dựng, ban hành các văn bản hướng dẫn thực hiện Luật

- Công tác xây dựng các văn bản QPPL tạo điều kiện phát triển các Hợp tác xã: Luật HTX năm 2012, Nghị định số 193/2013/NĐ-CP ngày 21/11/2013 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều của Luật HTX đã có hiệu lực thi hành. Ngày 26/5/2014, Bộ Kế hoạch và Đầu tư đã ban hành Thông tư số 03/2014/TT-BKHĐT hướng dẫn về đăng ký HTX và chế độ báo cáo tình hình hoạt động của HTX. Để tạo điều kiện cho các HTX tham gia hoạt động kinh doanh vận tải, Bộ GTVT đã xây dựng và trình Chính phủ ban hành Nghị định số 86/2014/NĐ-CP ngày 10/9/2014 về kinh doanh và điều kiện kinh doanh vận tải bằng xe ô tô theo đó các HTX được bình đẳng tham gia vào kinh doanh vận tải bằng xe ô tô cùng với các đơn vị kinh doanh vận tải, tạo hành lang pháp lý minh bạch trong thị trường kinh doanh vận tải.

- Bộ GTVT đã có công văn số 10101/BGTVT-VT ngày 03/8/2015 chỉ đạo Tổng cục Đường bộ Việt Nam, các Cục chuyên ngành, các Sở GTVT triển khai thực hiện Chỉ thị số 19/CT-TTg ngày 24/7/2015 của Thủ tướng Chính phủ về triển khai thi hành Luật HTX; đến nay, các Sở GTVT và các đơn vị đã và đang

thực hiện.

- Bộ GTVT đã ban hành Quyết định số 1459/QĐ-BGTVT ngày 12/5/2016 kèm theo Kế hoạch tăng cường thực hiện Chỉ thị số 19/CT-TTg ngày 24/7/2015 của Thủ tướng Chính phủ về triển khai thi hành Luật HTX. Trong Kế hoạch đã giao nhiệm vụ cho các cơ quan tham mưu của Bộ và các Sở GTVT triển khai: Hoàn thiện hệ thống văn bản quy phạm pháp luật về HTX; triển khai công tác tuyên truyền, phổ biến về luật hợp tác xã và các văn bản hướng dẫn; tăng cường công tác quản lý nhà nước về HTX, liên hiệp HTX trong lĩnh vực GTVT; tăng cường hợp tác quốc tế về phát triển HTX, liên hiệp HTX trong lĩnh vực GTVT.

Bộ Giao thông vận tải cũng đã xây dựng kế hoạch phát triển kinh tế tập thể ngành giao thông vận tải năm 2017 (Công văn số 9362/BGTVT-VT ngày 12/8/2016) để làm cơ sở cho các Cơ quan và các Sở GTVT triển khai thực hiện nhằm thúc đẩy phát triển kinh tế tập thể và thực hiện Luật HTX.

2. Công tác triển khai, giám sát thi hành Luật và các văn bản hướng dẫn

a) Tình hình triển khai hướng dẫn và thực hiện công tác tuyên truyền, phổ biến pháp luật về HTX

- Về công tác tuyên truyền, phổ biến việc thực hiện các quy định Pháp luật có liên quan đến Ngành GTVT: Bộ GTVT đã kịp thời hướng dẫn HTX thực hiện các Nghị định của Chính phủ, các Văn bản QPPL chuyên ngành, đã đưa hoạt động vận tải từng bước ổn định tạo điều kiện cho các HTX quản lý tốt hơn phương tiện vận tải, nâng cao chất lượng phục vụ, đạt hiệu quả cao trong sản xuất kinh doanh, góp phần giảm thiểu tai nạn giao thông, đồng thời chỉ đạo các đơn vị, HTX tích cực tham gia cuộc thi tìm hiểu về Luật HTX năm 2012 (Văn bản số 8216 /BGTVT-VT ngày 18/7/2016 và số 56/BGTVT-VT ngày 05/01/2016 gửi các cơ quan, đơn vị liên quan để triển khai Kế hoạch tổ chức cuộc thi tìm hiểu các loại mô hình HTX kiểu mới).

- Các HTX trong Ngành đã được khuyến khích và tham gia vào các Hiệp hội ngành nghề như Hiệp hội Vận tải Ô tô, Hiệp hội Vận tải thủy nội địa, Hiệp hội Giao nhận hàng hóa... Bộ GTVT đã thông qua chương trình phối hợp với các Hiệp hội từ đó đối thoại, tháo gỡ khó khăn, đào tạo nguồn nhân lực cho các HTX để quản lý kinh doanh hiệu quả; khuyến khích, tạo điều kiện thuận lợi cho HTX, liên hiệp HTX tham gia các chương trình mục tiêu, chương trình phát triển kinh tế - xã hội đồng thời thực hiện các chính sách hỗ trợ, ưu đãi đối với HTX, liên hiệp HTX theo quy định, như phát triển vận tải hành khách công cộng bằng xe buýt, xã hội hóa bến xe, khuyến khích phát triển vận tải thủy nội địa...

- Các HTX đã mạnh dạn đầu tư phương tiện, đổi mới chất lượng dịch vụ để nâng cao hiệu quả kinh tế sản xuất. Trong tổng số 130.000 xe ô tô đã được

cấp phép kinh doanh vận tải đường bộ, có tới 32.214 xe ô tô của các HTX, chiếm 26%. Đây là một đóng góp quan trọng của các HTX trong việc đầu tư tài sản tham gia vào kinh doanh vận tải đường bộ.

- Các HTX vận tải đã góp phần tích cực đáp ứng nhu cầu đi lại và vận chuyển hàng hóa của nhân dân, góp phần tích cực trong việc phát triển kinh tế - xã hội tại các địa phương.

b) Tình hình đăng ký lại HTX theo Luật Hợp tác xã 2012

- Việc thành lập các HTX mới theo Luật HTX đã khẳng định nhận thức của người dân về kinh tế tập thể được thể hiện trên cơ sở tự nguyện, tự chịu trách nhiệm và cùng có lợi, quản lý dân chủ bình đẳng, các HTX GTVT.

- Toàn ngành có tổng số trên 704 HTX GTVT, việc chuyển đổi đã và đang được thực hiện, nhiều địa phương việc chuyển đổi, tổ chức lại hoạt động theo Luật HTX năm 2012 đạt được kết quả tương đối (khoảng 77%), hiện Bộ GTVT đang tiếp tục đôn đốc các Sở GTVT hướng dẫn để bảo đảm thực hiện việc chuyển đổi của các HTX phù hợp với quy định hoàn thành trong năm 2016.

c) Tình hình giải thể HTX theo quy định tại Điều 54 Luật Hợp tác xã

- Tổng số HTX cần giải thể: 16

- Số HTX đã giải thể: 6

- Số HTX cần giải thể trong thời gian tới: 16

3. Nâng cao hiệu quả hoạt động của kinh tế tập thể

a) Triển khai thực hiện Chương trình hỗ trợ phát triển hợp tác xã theo Quyết định 2261/QĐ-TTg ngày 15/12/2014 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương trình hỗ trợ phát triển HTX giai đoạn 2015 - 2020

- Vụ Kế hoạch - Đầu tư, Vụ Vận tải tiếp tục tham mưu hướng dẫn các Cục, Tổng cục Đường bộ Việt Nam và các Sở GTVT tăng cường thực hiện các chính sách hỗ trợ phát triển vận tải đối với HTX vận tải. Đặc biệt tập trung hướng dẫn thực hiện chính sách đối với hoạt động vận tải hành khách công cộng, xã hội hóa bến xe, cung cấp dịch vụ xe buýt sử dụng nhiên liệu thân thiện môi trường để các HTX vận tải nghiên cứu triển khai.

- Đề nghị các địa phương tạo điều kiện cho các HTX tiếp cận với các nguồn vốn vay từ ngân hàng; cân đối ngân sách để có đầu tư hỗ trợ, khuyến khích xây dựng, phát triển mô hình HTX hoạt động hiệu quả; góp phần tạo việc làm, nâng cao thu nhập, phát triển hoạt động vận tải theo hướng hiện đại, giảm thiểu tai nạn và ùn tắc giao thông.

- Vụ Vận tải phối hợp chặt chẽ với Vụ HTX thuộc Bộ Kế hoạch và Đầu tư, tổ chức của Liên minh HTX Việt Nam để kịp thời triển khai các chính sách hỗ trợ đến HTX vận tải.

- Phối hợp với Bộ Kế hoạch và Đầu tư, Liên minh HTX Việt Nam tổ chức

các chương trình tập huấn, tuyên truyền quán triệt sâu rộng chỉ đạo của Đảng về phát triển kinh tế tập thể theo tinh thần Nghị quyết TW5 (khoá IX) và triển khai thực hiện Luật HTX năm 2012 tới tất cả các HTX GTVT.

b) Tăng cường năng lực quản lý nhà nước đối với kinh tế tập thể:

Công tác thành lập và kiện toàn bộ máy quản lý nhà nước về hợp tác xã: việc thành lập bộ máy quản lý và bố trí cán bộ quản lý nhà nước về kinh tế tập thể ở các cấp:

- Cơ quan quản lý Nhà nước về GTVT ở các cấp đã hình thành cơ cấu tổ chức quản lý thống nhất. Bộ GTVT đã giao Vụ Vận tải chủ trì tham mưu về phát triển kinh tế tập thể. Tổng Cục, Cục quản lý chuyên ngành, các Sở GTVT đều đã có Phòng quản lý vận tải (hoặc bộ phận chuyên trách) trực tiếp thực hiện chức năng quản lý Nhà nước về GTVT đối với các thành phần kinh tế trên địa bàn, trong đó có các HTX GTVT.

- Hàng năm, Trường Cán bộ quản lý GTVT liên tục tuyển sinh các lớp đào tạo nhân lực cho các doanh nghiệp vừa và nhỏ. Đối với các dự án của Ngân hàng Thế giới, Bộ GTVT phối hợp trong việc thẩm định một số chương trình đào tạo nguồn nhân lực về giao thông nông thôn, góp phần nâng cao nguồn nhân lực cho các HTX.

- Bộ GTVT đã phối hợp với Bộ Kế hoạch và Đầu tư trong việc hoàn thiện các quy định pháp luật về HTX, xây dựng chiến lược, chính sách, chương trình, kế hoạch phát triển HTX, liên hiệp HTX.

- Bộ GTVT đã ký kết chương trình phối hợp với Liên minh HTX Việt Nam nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động khu vực kinh tế tập thể ngành GTVT với những mục tiêu, nội dung toàn diện, cụ thể, thiết thực và mang tính khả thi cao.

- Các Sở GTVT đã ký kết Chương trình phối hợp với Liên minh HTX tỉnh, các ban ngành, cơ quan ở tỉnh để tăng cường hoạt động nâng cao hiệu quả khu vực kinh tế tập thể. Một số tỉnh thông qua hoạt động phối hợp đã vận động thành lập nhiều HTX mới như: Đăklăk, thành phố Hồ Chí Minh, Cần Thơ.... Nhiều HTX GTVT được sự hỗ trợ, giúp đỡ của chính quyền địa phương các cấp, Liên minh HTX tỉnh, Sở GTVT đã mạnh dạn đầu tư, mở rộng quy mô sản xuất kinh doanh trở thành những đơn vị mạnh trong ngành GTVT.

- Trong công tác xây dựng quy hoạch, chiến lược của Ngành đã quan tâm phát triển kinh tế HTX được phép hoạt động trên mọi lĩnh vực quy hoạch, từ việc khai thác kinh doanh vận tải bằng xe ô tô đến vận tải thủy; tham gia xây dựng kết cấu hạ tầng GTVT, các ngành cơ khí, đóng tàu đều định hướng có sự tham gia tích cực của thành phần kinh tế tập thể.

- Về xây dựng văn bản quy phạm pháp luật, tạo hành lang pháp lý để các HTX tham gia hoạt động bình đẳng với các thành phần kinh tế, mang lại hiệu

quả cho HTX. Bộ GTVT đã kịp thời xây dựng các Luật, Nghị định của Chính phủ, các Thông tư và các văn bản Quy phạm pháp luật hướng dẫn Luật Giao thông đường bộ năm 2008, Luật HTX năm 2012, Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Giao thông đường thủy nội địa năm 2014, Nghị định số 86/2014/NĐ-CP ngày 10/9/2014 của Chính phủ về kinh doanh và điều kiện kinh doanh vận tải bằng xe ô tô; Nghị định số 46/2016/NĐ-CP ngày 26/5/2016 của Chính phủ quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực giao thông đường bộ và đường sắt; Nghị định số 110/2014/NĐ-CP ngày 20/11/2014 của Chính phủ quy định điều kiện kinh doanh vận tải đường thủy nội địa; Thông tư 63/2014/TT-BGTVT ngày 7/11/2014 của Bộ GTVT quy định về tổ chức, quản lý hoạt động kinh doanh vận tải bằng xe ô tô và dịch vụ hỗ trợ vận tải đường bộ; Thông tư 49/2012/TT-BGTVT ngày 12/12/2012 của Bộ GTVT về việc ban hành Quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về bến xe khách; Thông tư liên tịch 152/TTLT-BTC-BGTVT ngày 15/10/2014 về hướng dẫn thực hiện giá cước vận tải đường bộ và giá dịch vụ hỗ trợ vận tải đường bộ; Thông tư 10/2015/TT-BGTVT quy định trách nhiệm và xử lý vi phạm trong tổ chức, quản lý hoạt động kinh doanh vận tải bằng xe ô tô và dịch vụ hỗ trợ vận tải đường bộ; Thông tư số 75/TT-BGTVT ngày 19/12/2014 quy định về đăng ký phương tiện thủy nội địa; Thông tư số 80/TT-BGTVT ngày 30/12/2014 quy định về đăng ký vận tải hành khách đường thủy nội địa.

- Công tác kiểm tra, giám sát hoạt động của kinh tế tập thể: Hàng năm, Bộ GTVT và các Sở GTVT đều thực hiện các chương trình kiểm tra, giám sát hoạt động của các đơn vị kinh doanh vận tải, trong đó có các HTX vận tải, kịp thời chấn chỉnh, xử lý các vi phạm trong hoạt động kinh doanh của HTX, góp phần phát triển các HTX đúng định hướng và đúng quy định.

III. Các vấn đề tồn tại, khó khăn và bài học kinh nghiệm

1. Các vấn đề tồn tại, khó khăn

- Tổ chức và hoạt động của HTX GTVT còn chưa chặt chẽ, việc thực hiện Luật Hợp tác xã và các quy định về kinh doanh vận tải còn nhiều tồn tại nên hiện nay chủ yếu các HTX đang thực hiện dịch vụ cho xã viên.

- Một số cán bộ quản lý và đa số thành viên HTX chưa nắm được những nội dung cơ bản của Nghị quyết TW 5, Luật HTX, các Nghị định của Chính phủ và Thông tư hướng dẫn thực hiện.

- Hoạt động sản xuất kinh doanh còn ở quy mô nhỏ, vừa làm vừa tìm kiếm thị trường, thiếu định hướng hoạt động mở rộng hoạt động sản xuất của hợp tác xã; quy mô của HTX còn nhỏ (10 - 60 hộ/HTX).

- Nhân sự của HTX còn yếu, thiếu nhân sự quản lý chuyên môn, được đào tạo bài bản, chủ yếu là nhân sự có bề dày kinh nghiệm.

- Mô hình HTX dịch vụ hỗ trợ khi áp dụng vào quản lý hoạt động kinh

doanh vận tải còn chưa phù hợp, nên chưa quản lý chặt chẽ được lái xe và hoạt động của phương tiện. Công tác đóng bảo hiểm cho xã viên, lái xe, nhân viên phục vụ của các HTX còn chưa được triển khai hiệu quả.

2. Nguyên nhân

* Nguyên nhân chủ quan:

- Một bộ phận cán bộ, xã viên, người lao động chưa nhận thức đúng và đầy đủ về quan điểm, vị trí và vai trò của việc phát triển kinh tế tập thể, về bản chất và mô hình HTX kiểu mới.

- Tiếp cận nền kinh tế thị trường còn chậm; sự lãnh đạo, chỉ đạo sản xuất còn lúng túng; việc phân biệt mô hình HTX cũ mới còn chưa rõ làm cản trở đến phát triển của HTX.

- Việc phát huy dân chủ trong quản lý các HTX đã được cải thiện song chưa có chiều sâu.

- Chậm ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật nên ảnh hưởng lớn đến phát triển kinh tế HTX.

- Vai trò của HTX chưa thật rõ nét trong hiệu quả SXKD. Vì vậy xã viên chưa gắn bó với HTX mà chỉ mang tính chất liên kết hình thức, chưa đa dạng các ngành nghề SXKD.

- Năng lực chuyên môn của cán bộ quản lý HTX còn yếu, tỷ lệ cán bộ quản lý qua đào tạo chuyên sâu đúng ngành nghề còn rất thấp.

- Công tác sơ kết, tổng kết rút kinh nghiệm của HTX giỏi, điển hình tiên tiến để nhân rộng, chế độ tổng hợp, báo cáo không được thường xuyên, liên tục. Nguyên nhân là các HTX vận tải đường bộ hình thành chủ yếu do cơ chế chính sách của Nhà nước về vận tải nhất là vận tải hành khách nên họ thành lập HTX, nếu không thì hoạt động mang tính tư nhân là chính.

* Nguyên nhân khách quan:

- Do yếu tố lịch sử của quá trình phát triển phong trào HTX Việt Nam, một số thành viên hội đồng quản trị và cán bộ điều hành hoạt động HTX có trình độ chưa đáp ứng được yêu cầu thực tế.

- Mô hình HTX từ tập trung kế hoạch hóa cao chuyển sang dịch vụ hỗ trợ, nay lại phải tập trung tư liệu sản xuất nên quan niệm về HTX vẫn mang dáng dấp thời bao cấp. Vì vậy xu thế thành lập doanh nghiệp nhiều hơn thành lập HTX.

- Tình hình chung đối với các HTX là lực lượng lao động trẻ có trình độ, không gắn bó với kinh tế HTX, ngoại trừ chuyển giao quản lý theo hình thức cha truyền con nối. Có thể nêu một số nguyên nhân chính như sau:

+ Tâm lý của thế hệ trẻ là muốn được làm việc ở các thành phố lớn, nơi có nhiều cơ hội để phát triển;

- + Lương và các chế độ ở HTX không đáp ứng được nhu cầu của lao động.
- Những hạn chế cản trở lực lượng sản xuất phát triển như: một số phương tiện sản xuất lạc hậu, lao động chưa qua đào tạo, trình độ khoa học và công nghệ chuyển sang kinh tế thị trường còn thấp phần nào kìm hãm việc phát triển kinh tế HTX GTVT.

3. Bài học kinh nghiệm

- a) Việc tổ chức, tuyên truyền, quán triệt tinh thần của Luật Hợp tác xã 2012 ở tất cả các cấp, các Ngành đã mang lại hiệu quả to lớn, tạo sự triển khai đồng bộ, phù hợp với định hướng của Đảng về phát triển kinh tế tập thể.
- b) Mỗi ngành, tùy theo điều kiện thực tiễn cụ thể để phát triển kinh tế tập thể, trong đó với Ngành Giao thông vận tải thì các Hợp tác xã đóng vai trò chủ chốt để tích tụ kinh tế của các hộ cá thể, đã làm tăng đóng góp của các Hợp tác xã trong phát triển Ngành cũng như nâng cao đời sống, an ninh xã hội.
- c) Luôn luôn phải tổng kết, đánh giá, về phát triển kinh tế tập thể để từ đó rút kinh nghiệm, nhân rộng các mô hình điển hình tiên tiến.

Tóm lại, sau 3 năm thực hiện Luật Hợp tác xã 2012, đến nay nhiều HTX Giao thông vận tải được chuyển đổi, thành lập mới và hoạt động theo các quy định pháp luật hiện hành. Qua những thay đổi tích cực của cơ chế và chính sách quản lý, các HTX giao thông vận tải đang đi dần vào ổn định. Sau một số năm hoạt động khó khăn, dưới ánh sáng Nghị quyết của Đảng, Bộ Giao thông vận tải đã quan tâm chỉ đạo các Sở Giao thông vận tải và sự phối hợp có hiệu quả của Liên minh Hợp tác xã Việt Nam và Liên minh Hợp tác xã các tỉnh, thành phố nên một số ít Hợp tác xã vận tải không thích nghi được với cơ chế mới đã giải thể hoặc chuyển sang hình thức hoạt động theo Luật Doanh nghiệp. Phần lớn các hợp tác xã đã tiếp tục hoàn thiện bộ máy quản lý, số xã viên tiếp tục được giữ vững và phát triển, hoạt động đa dạng hơn, hầu hết các HTX Giao thông vận tải đã huy động tăng nguồn vốn đầu tư, đổi mới phương tiện. Các HTX Giao thông vận tải đã trở thành một bộ phận quan trọng trong hoạt động giao thông vận tải, góp phần đáp ứng nhu cầu đi lại của nhân dân, vận chuyển hàng hoá trong hoạt động của nền kinh tế quốc dân. Hoạt động của các HTX đã đạt hiệu quả về kinh tế, góp phần chuyển dịch cơ cấu kinh tế, cung cống quốc phòng - an ninh, giải quyết vấn đề xã hội, giải quyết việc làm cho hàng chục vạn người lao động trong cơ cấu kinh tế nhiều thành phần ở nước ta.

4. Đề xuất kiến nghị, giải pháp

- Đề nghị Liên minh Hợp tác xã, Bộ Kế hoạch Đầu tư tổ chức các chương trình tập huấn, tuyên truyền quán triệt sâu rộng chỉ đạo của Đảng về phát triển kinh tế tập thể theo tinh thần Nghị quyết TW5 (khoá IX) và triển khai thực hiện Luật HTX năm 2012 tới tất cả các HTX nói chung và HTX Giao thông vận tải nói riêng.

- Đề nghị Liên minh HTX hướng dẫn, tạo điều kiện cho các HTX hoàn thiện bộ máy quản lý theo đúng Luật Hợp tác xã 2012, củng cố và nâng cao hiệu quả hoạt động trong lĩnh vực giao thông vận tải, phấn đấu đưa kinh tế tập thể thoát khỏi những yếu kém, góp phần tăng trưởng nền kinh tế.

- Đề nghị các địa phương tạo điều kiện cho các HTX tiếp cận với các nguồn vốn vay từ ngân hàng; cân đối ngân sách để có đầu tư hỗ trợ, khuyến khích xây dựng, phát triển mô hình HTX hoạt động hiệu quả; góp phần tạo việc làm, nâng cao thu nhập, phát triển hoạt động vận tải theo hướng hiện đại, giảm thiểu tai nạn và ùn tắc giao thông.

Trên đây là Báo cáo sơ kết của Bộ Giao thông vận tải về những nội dung chủ yếu qua quá trình 3 năm thực hiện hiện Luật Hợp tác xã 2012./. nh

Noi nhận:

- Như trên;
- Bộ trưởng (để b/c);
- Văn phòng Chính phủ;
- Liên minh Hợp tác xã Việt Nam;
- Lưu VT, VTài (M3).

KT. BỘ TRƯỞNG

THỦ TRƯỞNG

Lê Đình Thọ

CHỈ TIÊU CƠ BẢN PHÁT TRIỂN HỢP TÁC XÃ
(Kèm theo công văn số 223/BGTVT-VT ngày 18/10/2016 của Bộ GTVT)

TT	Chi tiêu	Đơn vị	Thực hiện		
			Năm 2013	Năm 2014	Năm 2015
I Hợp tác xã					
1	Tỷ trọng góp vào GDP	%			
	Tổng số hợp tác xã		682	682	674
Trong đó			-	-	704
2	Số HTX thành lập mới	HTX	6	10	9
	Số HTX giải thể	HTX	13	17	25
	Tổng số thành viên HTX	Người	18,690	19,292	19,802
3	Trong đó		-	-	-
	Số thành viên mới	Thành viên	1,287	2,443	2,672
	Tổng số lao động thường xuyên trong HTX	Thành viên	19,768	20,147	21,114
Trong đó			-	-	-
4	Số lao động thường xuyên mới	Người	1,834	2,313	2,322
	Số lao động là thành viên HTX	Người	17,934	17,834	18,792
	Doanh thu bình quân một HTX	Tr đồng/năm	453	485	494
5	Trong đó		-	-	-
	Doanh thu của HTX với thành viên	Tr đồng/năm	1.119	4.868	4.823
6	Lãi bình quân 1 HTX	Tr đồng/năm	13.00	14.63	19.08
7	Thu nhập bình quân của lao động thường xuyên trong HTX	Tr đồng/năm	39	41	45
	Tổng số cán bộ quản lý HTX	Người	1,598	1,607	1,638
Trong đó			-	-	-
8	Số cán bộ quản lý HTX đã qua đào tạo đạt trình độ sơ, trung cấp	Người	763	780	795
	Số cán bộ quản lý HTX đã qua đào tạo đạt trình cao đẳng, đại học	Người	590	582	628
II Liên hiệp HTX					
	Tổng số liên hiệp HTX	LH-HTX	-	-	-
Trong đó			-	-	-
1	Số liên hiệp HTX thành lập mới	LH-HTX	-	-	-
	Số liên hiệp HTX giải thể	LH-HTX	-	-	-
2	Tổng số HTX thành viên	HTX	-	-	-
3	Tổng số lao động trong liên hiệp HTX	Người	-	-	-

SƠ LƯỢNG HTX, LIÊN HIỆP HTX PHÂN LOẠI THEO NGÀNH NGHIỆP
Kèm theo công văn số 1225/BGTVT-VT ngày 18/10/2016 của Bộ GTVT)

TT	Chi tiêu	Đơn vị	C			
			2013	2014	2015	Ước 2016
I	Hợp tác xã					
	Tổng số HTX	HTX				
	Chia ra					
1	HTX nông-lâm-ngư-diêm-nghiệp	HTX				
2	HTX công nghiệp-tiêu thụ công nghiệp	HTX				
3	HTX xây dựng	HTX				
4	HTX tín dụng	HTX				
5	HTX thương mại	HTX				
6	HTX vận tải	HTX	682	682	674	704
7	HTX khác	HTX				
II	Liên hiệp HTX	LT-HTX				
	Chia ra					
1	LH HTX nông-lâm-ngư-diêm-nghiệp	LT-HTX				
2	LH HTX công nghiệp-tiêu thụ công nghiệp	LT-HTX				
3	LH HTX xây dựng	LT-HTX				
4	LH HTX tín dụng	LT-HTX				
5	LH HTX thương mại	LT-HTX				
6	LH HTX vận tải	LT-HTX	0	0	0	0
7	LH HTX khác	LT-HTX				

TÌNH HÌNH ĐĂNG KÝ LẠI, CHUYỂN ĐỔI HTX, LIÊN HIỆP HTX
 Kèm theo công văn số 225/BGTVT-VT ngày 13/10/2016 của Bộ GTVT

TT	Chi tiêu	Trong đó		Trong đó		Trong đó	
		Tổng số đang hoạt động	Tổng số tạm ngừng hoạt động	Số phải chuyển đổi đăng ký lại theo Luật HTX	Đã chuyển đổi sang loại hình tổ chức khác	Đã ký lại theo Luật HTX	Chưa đăng ký lại, chưa chuyển đổi theo Luật HTX 2012
I Tổng số HTX - Trong đó							
1	Lĩnh vực nông-lâm-ngư-diêm-nghiệp						
2	Lĩnh vực công nghiệp-tiêu thụ công nghiệp	HTX					
3	Lĩnh vực xây dựng	HTX					
4	Lĩnh vực tín dụng	HTX					
5	Lĩnh vực thương mại	HTX					
6	Lĩnh vực vận tải	HTX	704	688	16	647	535
7	Lĩnh vực khác	HTX					
II Tổng số Liên hiệp HTX-Trong đó							
1	Lĩnh vực nông-lâm-ngư-diêm-nghiệp	LT-HTX					
2	Lĩnh vực công nghiệp-tiêu thụ công nghiệp	LT-HTX					
3	Lĩnh vực xây dựng	LT-HTX					
4	Lĩnh vực tín dụng	LT-HTX					
5	Lĩnh vực thương mại	LT-HTX					
6	Lĩnh vực vận tải	LT-HTX					
7	Lĩnh vực khác	LT-HTX					